

STRATA POLSKI

W artykule pod tytułem "Poland's Loss" pisał chicagoskie "Daily News" sympatyczny artykuł o śmierci Marszałka Piłsudskiego:

"Polska poniosła nieobliczalną stratę w śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego. Był on jednym z najwybitniejszych architektów wolności Polski i przez dziewięć lat poprzedzających jego śmierć był on literalnie rządem Polski.

"Nieszczęściem Piłsudski zeszedł ze sceny w czasie gdy jego kraj znajduje się w największej potrzebie znajomości kierowania państwem, jaką może tylko wezwać dla siebie. — Powojenne ustalenie, które wprowadziło zmartwychwstały naród polski, zostało częściowo zachwiane przez powrót niemieckiej i rosyjskiej potęgi militarnej. Pierwsza i najważniejsza przyjaciółka Polski, Francja, została częściowo od niej odłączona przez ostatnią przyjaźń Polski z nazistowskimi Niemcami. Francja w rzeczy samej weszła w porozumienie z Rosją, potężnym sąsiadem Polski i równocześnie potencjalnym jej wrogiem. Intryga i zaniepokojenie szerzą się po Europie. Polacy nie są w zupełności pewni, gdzie stoją i w którym kierunku się zwrócić.

"Polska posunęła się daleko w swojej krótkiej historii. Lecz myślący Polacy pojmują, że ich najpierwszą troską musi być zachowanie swej ciężko zdobytej niepodległości. Jeżeliby między Niemcami i Rosją przyszło kiedykolwiek do starcia, Polska stanie się nieuniknionym pobojuwiskiem. A istnieje historyczny precedens co do obawy, że zwycięska armia może nie wyjść dobrowolnie ze sceny wojennej.

"Bez wątplenia, iż tego rodzaju względy wpłynęły na zmarłego Marszałka na pogodzenie się z Niemcami, które poprzednio prowadziły zacięłą kampanję przeciw posiadaniu przez Polskę tak zwanego korytarza. Marszałek nie chciał być zbyt zależnym od Francji i chciał stworzyć zapórę przeciw Rosji, której całkowicie nie ufał od najmłodszej swojej młodości, gdy to, podobnie jak wielu innych patriotów polskich, był uwięziony za jego opór stawiany carskiemu uciskowi.

"Piłsudski musiał wiedzieć już od pewnego czasu, że jego choroba była śmiertelną, dlatego to był skłonniejszym do upatrzenia następcy po sobie na wypadek swej śmierci. Depesze z Warszawy zdają się wskazywać, że następstwo to zostało upatrzone i postanowione, i że nowy rząd trzyma sytuację silnie w rękach. Władza Piłsudskiego zdaje się być podzieloną między jego czterech najbardziej zaufanych poruczników, z których głównym jest inspektor generalny Rydz-Śmigły.

"Jeżeli oni będą mogli współpracować ze sobą harmonijnie, Polska prawdopodobnie będzie w dalszym ciągu trzymać się ścieżki, na którą skierował ją zmarły Marszałek — wygrywając jedno mocarstwo przeciw drugiemu, bacząc zawsze pilnie na zachowanie i polepszenie stanowiska swego w świecie, jakim się Polska obecnie cieszy. Gdyby atoli przyszło do niezgody wewnętrznej pomiędzy spadkobiercami władzy Piłsudskiego, wywołany z tego powodu kryzys miałby poważne skutki na już zagramatwaną sytuację europejską, gdyż każde mocarstwo starałoby się pozyskać Polskę do swego obozu. Takie intrygi z pewnością nie przyczyniłyby się do wzmocnienia pokoju Europy ani do bezpieczeństwa Polski."

Tyle "Daily News" w swoim edytorjale. Wiadac z tego, że redakcja tego pisma orientuje się doskonale w sytuacji europejskiej i polskiej i zdaje sobie sprawę z możliwości, jakie mogłyby nastąpić z jakiegokolwiek zmiany rządu w Polsce, lub zmiany obecnego kursu polityki, który widocznie uważają "Daily News" za najlepszy i najodpowiedniejszy dla Polski — i przestrzegają przed następstwami niezgody między czterema wykonawcami woli ostatniej i olbrzymiej władzy i autorytetu Marszałka Piłsudskiego.

Ciężar władzy i odpowiedzialności po Marszałku Piłsudskim, — ciężar, który on tak dzielnie i tak umiejętnie dźwigał na sobie, spada ogromną spuścizną na barki tych czterech wykonawców Jego Testamentu i jakakolwiek niezgoda między nimi co do wykonywania tej woli zmarłego Marszałka, lub wywierania swej własnej woli wbrew innym, może mieć ciężkie i poważne następstwa dla Polski, dla Europy i dla świata.

Wiennik Związkowy
dn. 15 maja 1935 r.

Lekcja Tańca Odłożone

....Oznajmiamy, iż z powodu nieodżałowanego zgonu Marszałka Józefa Piłsudskiego, odwołane są lekcje tańca w tym tygodniu. Następna zbiórka strony południowej odbędzie się dopiero we czwartek, 23-go maja. Na wczorajszej zbiórce strony północnej, harcerze i harcerki zamiast lekcji, oddali cześć pamięci umiłowanego "Dziadka" przez chwilową ciszę, i odśpiewanie Hejnału. Zbiórka następna strony północnej odbędzie się we wtorek, 21-go maja. — Czuwaj! Z. deLatour, G. Rzeźniczek, J. Kurczak, H. Mańkówna, rep.

APEL DO POLONJI W GARY, INDIANA

Rodacy!

Smutna nad wyraz wiadomość po zgonie Twórcy i Wodza Odrodzonej Polski, Marszałka Józefa Piłsudskiego, boleśnie uderzyła każdego z nas. Przybici tą hiobową wieścią i żalem ogromnym, zbierzmy się w czwartek, dnia 16-go maja, w lokalu Legjonu 17-ta i Massachusetts, aby się naradzić w jaki sposób.. mamy ..zbiorowo wyrazić nasz żal i złożyć hołd zasłudze.

Na czwartkowe zebranie zapraszamy Szanowne Duchaństwo, przedstawiciele wszystkich polskich organizacji, towarzystw i zespołów. Początek o godz. 8-iej wieczorem.

Za Złączone Komitety Piłsudskiego:

J. Hrabota, J. Korzeniewski.
(15, 16)

40

75